

Η διαθήκη του Ε. Βούλγαρη

Ορθοδοξία / Μορφές

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bit.ly/2hZGP8h>]

Εκκλησία Αγίων, Θαυμάτων, διωγμών

Υπήρξε κάποιος Ανδρέας στους Ενετούς από τον οίκον Πιζάνη, που διατελεί ύπαρχος της νήσου Κερκύρας μετά την πολιορκίαν της τελευταίως υπό των Αγαρηνών, που διεξήχθη διά δυνάμεως πεζικής συγχρόνως και ναυτικής. Αυτός εσκέφθη στον περιώνυμον ναόν του θαυματουργού Σπυρίδωνος να κατασκευάσει αλτάριον λατινικόν και επ' αυτού να τοποθετήσει το θαυματόβρυτο λείψανο, για να φανή, ότι δήθεν και οι Λατίνοι τιμούν πολύ και γεραίρουν τον Άγιον· στην πραγματικότητα όμως, για να κατάσχουν και αυτό, όπως κατέσχεσαν και τα περισσότερα ιερά κειμήλια, διά τα οποία κάποτε η δική μας Εκκλησία εξαιρετικούς έχαιρε και εκοσμείτο.

... Ήλθε, λοιπόν, ο καιρός, κατά τον οποίον ο εξουσιαστής επρόκειτο να εφαρμόσει το σχέδιό του και επήγαινε προς δυσμάς την ώρα που ο ήλιος έκλινε πλέον στη δύση του... για να προσκυνήσει μέν τάχα τη χαριτόβρυτη λάρνακα, για να σχεδιάσει δε τα της οικοδομής του αλταρίου στον ναόν· και ο αρχιτέκτων πλησίον.

...Οι δε δικοί μας, όσοι εκ του κλήρου και του λαού λογάδες... προς τον Θεόν τότε κατέφυγαν «ενώπιον αυτού, την δέησιν αυτών εκχέοντες» κατά το ψαλμικόν, και την θλίψιν τους ενώπιον αυτού απαγγέλλοντες, συγχρόνως δε και τον θαυματουργόν Άγιον Θερμώς επικαλούμενοι με οδυρμούς και δάκρυα, καθικέτευν, να μή παραβλέψῃ την εκκλησία του... ούτε καθ' ολοκληρίαν να αποδεχθή την καινοτομία της Λατινικής υπηρεσίας. Ήτο τότε νύκτα και ήλθεν η ημέρα, κατά την οποίαν τελείται σ' εμάς η εορτή των τριών αθλητών Μηνά, Βίκτωρος και Βικεντίου· και κατά το μέσον της νύκτας, ενώ εψέκαζε λεπτή και ήσυχη βροχή, αιφνιδίως βροντή εξερράγη φοβερά και κεραυνός πύρινος καταφέρεται και σεισμός συγχρόνως φοβερός και φρικώδης, ο οποίος επιμόνως και σφοδρώς κατετίναξε όλην την νήσον...

..Και ενώ οι οικίες τόσον εκλονίζοντο, τα πάντα έλαμψαν με φως, ωσάν να ερχόταν από κάμινον καιομένην απέναντι ή από αστραπή, που στέλλει μέν τη λάμψη αμυδρότερη, αλλά εκτεταμένη στο μέγεθος και συνεχή.... Όλοι, λοιπόν, με τρέμοντα πόδια, όσον μπορούσαν ταχύτερα προς αυτόν τον θαυματουργόν Άγιον έσπευσαν τρέχοντες. Όταν ήλθαν εκεί περισσότερον ακόμη εξεπλάγησαν, διότι και

την αργυρά κανδήλα, που εθαυμάζετο διά το μέγεθος και το κάλλος της, το ανάθημα (το τάξιμο) του Τοπάρχου, είδαν με τα ίδια τους τα μάτια να έχει καταπέσει εις το έδαφος και συγχρόνως άκουσαν τη διάδοση για την καταστροφή της ακροπόλεως. Κεραυνός έπεσε με ορμή από άνω στις υπόγειες αποθήκες, στις οποίες είχε συσσωρευθή η πολεμική πυρίτιδα και την άναψε ακαριαίως. Και όλον μεν εκ θεμελίων ανεμόχλευσε τον υπερκείμενον λόφον, κάθε δε οίκον αύτανδρον τον κατέχωσε, και αυτού του ηγεμόνος προ πάντων και των άλλων αρχόντων έξι αιτίας του σεισμού είδαν να είναι συνεχείς οι τάφοι, διότι αιφνιδίως εκοιμήθησαν στην ανάπαυσιν του άδου, επάνω στα κρεβάτια που εκοιμώντο τον ζωογόνον ύπνον· ή μάλλον ζώντες ακόμη, βρέθηκαν στον άδη, επειδή η γή δεν άνοιξε το στόμα της να τους καταπιή, αλλά επισωρεύθηκε, για να τους καταχώσει. Και σήμερα σώζεται και βλέπεται από μας το μέγα ερείπιον. Και η προ πολλού θρυλούμενη ακρόπολις των Κερκυραίων, η απόκρημνη και πανύψηλη και υψηλόρυμβη περισσότερον από τη θρυλούμενη Άορνον, σαν ακρωτηριασμένη κάπως και ακέφαλη παραμένει, ως ενθύμιον συνεχές, που θα διαρκεί μαζί με τον ήλιον και μέχρις ότου καταστραφή η σελήνη, για να είναι τεκμήριον αναμφισβήτητο της γενομένης τότε θαυματουργίας και της δυνάμεως και χάριτος του Θεού, που επισκιάζει αδιακόπως την Εκκλησίαν.

ΔΙΑΘΗΚΗ ΕΥΓΕΝΙΟΥ ΒΟΥΛΓΑΡΕΩΣ

Εις το όνομα του Πατρός, και του Υιού, και του αγίου Πνεύματος το υπερευλογημένον και υπερένδοξον εν έτι σωτηρίω αωε (1805) μηνός Απριλίου ημέρα 16 επί της θεοφρουρήτου βασιλείας του πανευσεβεστάτου και φιλοχρίστου αυτοκράτορος πασών των Ρωσσιών Αλεξάνδρου α'.

Ευγένιος ο ποτέ χρηματίσας αρχιεπίσκοπος Σλαβινίου και Χερσώνος, ζών τε έτι και τον νούν και φρένας υγιώς έχων διατίθημι την διαθήκην ταύτην, ιδία χειρί γράφων αυτήν και καθυπογράφων, όπως αν η επί παντός δικαστηρίου κυρία τε και απαράτρεπτος κατά τα εν αυτή διοριζόμενα, ως εφεξής.

Α'. Τα παρ' εμοί σωζόμενα δύο πολύτιμα λιθοκόλλητα ιερά εγκόλπια, τα την πάνσεπτον εικόνα της Θεομήτορος παρασταίνοντα,... τα αφιερώνω εις προικισμόν τη νεοσυστάτω πολιταρχία της Ιονικής Επτανήσου ηγεμονίας να τα μεταχειρισθή επί συνδρομή και συστάσει της ανοιχθείσης εν αυτή ακαδημίας, καθώς αν άριστα οικονομήσωσι και διατάσωσιν οι εν αυτή επιστατούντες και επιτροπεύοντες.

Β'. Εκ των δέκα χιλιάδων ρουβλίων, άτινα απόκειταιί μοι εις τον εν Πετρουπόλει βασιλικόν μπάκον, διορίζω να δοθώσιν εις το εν τω αγιωνύμω όρει του Αθωνος σχολείον, το κατά το Βατοπέδιον εστηριγμένον 1000 ρούβλια. Ομοίως δε εις το σχολείον το εν τη νήσω Πάτμω έτερα ρούβλια 1000· ών όμού άθροισμα γίνονται

ρούβλια 2000.

Γ'. Διορίζω εις τον εν Κέρκυρα περίβλεπτον ναόν του αγίου και θαυματουργού Σπυρίδωνος 1000 ρούβλια· εξ ων διά της πιστής οικονομίας των εν αυτή κατά καιρόν επιτροπευόντων, να λαμβάνη κατ' ενιαυτόν ρούβλια 50 ή 60 εις τις οποιοσούν ιεροδιδάσκαλος εκκλησιαστής, διά να κηρύττη επ' άμβωνος εν δυσί τεταγμέναις του έτους, μίαν ευαγγελικήν κατηχητικήν και ηθικήν ομιλίαν, προς ωφέλειαν πνευματικήν των πιστών των εις την ακρόασιν συναθροιζόμενων. Απαραλλάκτως δε θέλω να δοθώσι και εις την εν Ζακύνθω εκκλησίαν την επιλεγομένην Φανερωμένην εν τη άμμω επί τω αυτώ ευαγγελικώ έργω, προς το αυτό των πιστών πνευματικόν όφελος· γίνονται και αυτά ομού ρούμβλια άμα 2000.

...Η'. Εάν τα ανωτέρω καταγραφέντα και διορισθέντα οκτακισχίλια ρούμβλια αφαιρεθώσιν από των εν τω βασιλικώ μπάκω αποκειμένων μοι δεκάκις χιλίων, τα υπόλοιπα δισχίλια ρούμβλια διορίζω να μερισθώσιν εις μέρη, δύω, και εξ αυτών τα μέν 1000 να διανεμηθώσιν εις ενδεείς και πτωχούς, τα δε άλλα 1000 να εξοδευθώσιν εις την κηδείαν μου και εις τον ενταφιασμόν μου.

Θ'. Τα διάφορα αργυρά ή τυχόν και χρυσά σκεύη τε και κειμήλια (δείγματα της εμής αφροσύνης και ματαιότητος) θέλω να πωληθώσιν άπαντα, και τα εξ αυτών συναχθησόμενα χρήματα να διαμερισθώσιν και αυτά εις βοήθειαν πτωχών τε και ενδεών προσώπων, εν ανάγκαις και στενοχωρίαις ευρισκομένων, κατ' αναλογίαν της χρείας των.

...ΙΒ'. Επιθυμώ διά να γραφθώσιν επί της πλακός του τύμβου μου τα εφεξής εξ στιχίδια ταύτα·

Ης όθεν; εκ γης· νύν δ' αύ, είς γην ώδ'
επανήλθον.

Είτ' επαναστρέψας λήψομαι ην ἔλιπον.

Και δή, ού βροτός, αλλ' εξής εσομ' ἀμβροτος
αιέν.

Εύτε Θεός καλέσει, γης επανειρόμενος.

Πεύθεαι, ος γενόμην; σαυτώ τι τόδ'
άρα μελήσει;

Ως σύ τε τοίος έση, τουτί μέλημ' εχέμεν.

...Ο πρώην χρηματίσας Αρχιεπίσκοπος Σλαβινίου και Χερσώνος, ο ταπεινός και αμαρτωλός υπέρ πάντα ἀνθρωπον, ΕΥΓΕΝΙΟΣ, ο εκ προγόνων επονομασθείς ΒΟΥΛΓΑΡΙΣ.

<http://bit.ly/2iCIDs2>